

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 04, 2018

Nummer 4, 2018

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:112](#) 30-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:116](#) 30-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:117](#) 30-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:25](#) 30-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:121](#) 30-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:118](#) 30-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:114](#) 30-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:113](#) 30-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:81](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:80](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:85](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:83](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:88](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:72](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:78](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:82](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:66](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:79](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:89](#) 23-01-2018

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:3120](#) 12-12-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:3118](#) 12-12-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:3122](#) 12-12-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:3123](#) 12-12-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:3056](#) 01-12-2017

RECHTSPRAAK

Kan de dakloze aangeefster worden beschouwd als ‘levensgezel’ als bedoeld in artikel 304 Sr van de eveneens dakloze verdachte?

Het middel klaagt dat het hof onder 1 en 2 ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, heeft bewezenverklaard dat de verdachte de mishandeling heeft begaan tegen ‘zijn levensgezel’ als bedoeld in artikel 304 Sr.

De tenlastelegging is zowel onder 1 als onder 2 toegesneden op artikel 304 Sr. Daarom moeten de in de tenlastelegging en bewezenverklaring voorkomende woorden ‘zijn levensgezel’ geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in artikel 304 aanhef en onder 1° Sr.

Blijkens de onder 2 weergegeven bewijsvoering heeft het hof vastgesteld dat de verdachte en [slachtoffer], die beiden dakloos waren, gedurende een periode van ongeveer zes maanden dag en nacht samen hebben opgetrokken, dat de verdachte de zorg voor [slachtoffer] – die gebruik maakte van een rolstoel – op zich had genomen, dat [slachtoffer] zich ten opzichte van de verdachte moest verantwoorden over haar doen en laten en dat er sprake was van seksuele omgang tussen de verdachte en [slachtoffer]. Mede op basis van deze vaststellingen heeft het hof geoordeeld dat de verdachte het misdrijf van mishandeling telkens heeft begaan tegen ‘zijn levensgezel’ als bedoeld in artikel 304 aanhef en onder 1° Sr, aangezien [slachtoffer] en de verdachte een nauwe persoonlijke betrekking van een zekere hechtheid onderhielden.

In het licht van de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis en gelet op de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden, geeft het oordeel van het hof dat tussen de verdachte en aangeefster een betrekking bestond die – gelet op haar aard en hechtheid – volstaat om aangeefster te kunnen aanmerken als ‘levensgezel’ niet blijk van een onjuiste uitleg van voornoemde bepaling. Dat oordeel is bovendien niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:113

Zaaknummer: 16/00720

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: J.O.A.N. de Vries

Wetsartikelen: 304 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over het ontbreken van de verweren van de verdachte in het proces-verbaal van (de aanvulling van) het arrest.

Het middel bevat de klacht dat is verzuimd de namens de verdachte gevoerde verweren te vermelden in het proces-verbaal van de terechtzitting of in het arrest.

In het bestreden arrest noch in de aanvulling op het arrest als bedoeld in artikel 365a lid 2 Sv zijn door of namens de verdachte gevoerde verweren weergegeven.

Nu uit de inhoud van het proces-verbaal van de terechtzitting blijkt dat namens de verdachte verweren zijn gevoerd, maar deze niet in het proces-verbaal van de terechtzitting of het arrest dan wel de bovengenoemde aanvulling zijn opgenomen, valt in cassatie niet na te gaan welke verweren zijn gevoerd. Dit verzuim strijdt zozeer met een behoorlijke procesorde dat het nietigheid van het onderzoek en de uitspraak meebrengt.

Het middel is derhalve terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:114

Zaaknummer: 16/01396

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: T.E. Korff

Wetsartikelen: 365a Sv

RECHTSPRAAK

Is bij het bezit van kinderporno sprake van een misdrijf dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen als bedoeld in artikel 38e lid 1 Sr en artikel 359 lid 7 Sv?

Advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van de onttrekking aan het verkeer van de in beslag genomen goederen onder 11, 14, 15 en 16 en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel richt zich tegen (de motivering van) het oordeel van het hof dat de maatregel van terbeschikkingstelling (hierna: tbs) met voorwaarden betreffende het gedrag van de ter beschikking gestelde wordt opgelegd ter zake van een misdrijf dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen als bedoeld in artikel 38e lid 1 Sr en artikel 359 lid 7 Sv.

Uit artikel 38c Sr in verbinding met artikel 38e lid 1 en 3 Sr volgt dat indien de tbs met voorwaarden wordt omgezet in tbs met verpleging, de duur van deze tbs niet in tijd is beperkt ingeval sprake is van een misdrijf dat was gericht tegen of gevaar heeft veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen (hierna ook: geweldsmisdrijf).

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Ingeval aan de verdachte de maatregel van tbs met verpleging van overheidswege is opgelegd, dient de rechter – bij voorkeur in de bewoordingen van artikel 359 lid 7 Sv – in zijn motivering van de maatregel tot uitdrukking te brengen dat deze wel of niet is opgelegd ter zake van een geweldsmisdrijf (vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY8434, NJ 2013/161, r.o. 4.3).

Deze motiveringsverplichting strekte zich blijkens rechtsoverweging 4.10 van genoemd arrest niet uit tot gevallen waarin een tbs is opgelegd doch zonder dat tevens een bevel tot verpleging van overheidswege is gegeven. Met het oog op de mogelijke, in artikel 38c Sr voorziene,

omzetting van een tbs zonder zo een bevel in een tbs met zo een bevel en vervolgens de verlenging daarvan, moet evenwel thans worden aanvaard dat, in het geval dat tbs met voorwaarden is opgelegd, eenzelfde motiveringsvoorschrift geldt.

Het aannemen van deze motiveringsverplichting strookt met de strekking van de wet, zoals deze blijkt uit de onder 3.3.2 weergegeven geschiedenis van de totstandkoming van artikel 359 lid 7 Sv, waarmee de wetgever heeft beoogd dat het, in het belang van de rechtszekerheid en met het oog op de rechtspositie van de terbeschikkinggestelde, reeds bij de oplegging van de tbs te voorzien is of het een gemaximeerde dan wel een niet-gemaximeerde terbeschikkingstelling betreft.

Blijkens hetgeen onder 3.2.3 is weergegeven heeft het hof geoordeeld dat aan de verdachte de maatregel van tbs met voorwaarden is opgelegd ter zake van een geweldsmisdrijf. Dat oordeel is niet begrijpelijk aangezien het hof geen feiten en omstandigheden heeft vastgesteld waaruit gedragingen van de verdachte kunnen worden afgeleid die onmiskenbaar zijn gericht tegen of gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meer personen in de zin van artikel 38e lid 1 Sr, terwijl de misdrijven waaronder het bewezenverklaarde is gekwalificeerd – kort gezegd: een gewoonte maken van (i) het verwerven, in bezit hebben en zich toegang verschaffen en (ii) het verspreiden, aanbieden en openlijk tentoonstellen van kinderporno – ook niet zonder meer kunnen worden gekarakteriseerd als misdrijven die dergelijke gedragingen omvatten (vgl. HR 28 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:524). Hetgeen het hof heeft overwogen ten aanzien van – samengevat – de instandhouding van de markt voor kinderporno en over de gevolgen die het bezit en de verspreiding van kinderporno in het algemeen hebben voor de slachtoffers daarvan, maakt dit niet anders.

Het middel is terecht voorgesteld.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de voorwerpen op de beslaglijst met de nummers 11, 14, 15 en 16 vatbaar zijn voor onttrekking aan het verkeer.

Zonder nadere motivering, die in de bestreden uitspraak ontbreekt, is niet begrijpelijk het oordeel van het hof dat de aan het verkeer onttrokken verklaarde voorwerpen, die hiervoor onder 4.3 zijn vermeld, van zodanige aard zijn dat het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met de wet of het algemeen belang. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, waaronder begrepen de onttrekking aan het verkeer wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:116

Zaaknummer: 16/04621

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Advocaten: J.W.E. Luiten

Wetsartikelen: 24ob Sr, 38e Sr, 359 Sv en 36b Sr

RECHTSPRAAK

Is het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging omdat verdachte op basis van Aanwijzing Opiumwet van 1 januari 2007, Stcr. 2006, 250 erop mocht vertrouwen dat hij niet vervolgd zou worden?

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk moet worden verklaard in de vervolging ter zake van het ten laste gelegde.

De niet-ontvankelijkverklaring door het hof van het Openbaar Ministerie in de vervolging ter zake van het ten laste gelegde berust in de kern op het kennelijke oordeel dat de verdachte aan de Aanwijzing 'het gerechtvaardigd vertrouwen kon ontlenen' dat hij niet zou worden vervolgd ter zake van – kort gezegd – het in stand houden van een handelsvoorraad van 7465,70 gram hennep ten behoeve van de exploitatie van zijn coffeeshop. Dat oordeel is, in het bijzonder gelet op hetgeen in de Aanwijzing is bepaald omtrent het verbod tot het in stand houden van een handelsvoorraad van meer dan 500 gram, niet begrijpelijk.

Voor zover het middel daarover klaagt, is het terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:25

Zaaknummer: 16/03909

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 167 Sv

RECHTSPRAAK

Brengt de overeenkomstige toepassing van artikel 14h lid 3 Sr op de behandeling van een op de voet van artikel 22g lid 3 Sr ingediend bezwaarschrift mee dat de oproeping van de veroordeelde tot bijwoning van die behandeling moet worden betekend, of kan met de toezending van de oproeping over de post worden volstaan?

Het middel komt op tegen het oordeel van de politierechter dat de oproeping van de veroordeelde tot bijwoning van de behandeling van een door hem op de voet van artikel 22g lid 3 Sr ingediend bezwaarschrift dient te worden betekend.

De vordering stelt de vraag aan de orde of de overeenkomstige toepassing van artikel 14h lid 3 Sr op de behandeling van een op de voet van artikel 22g lid 3 Sr ingediend bezwaarschrift meebrengt dat de oproeping van de veroordeelde tot bijwoning van die behandeling moet worden betekend dan wel dat met toezending van de oproeping over de post kan worden volstaan. De in de vordering opgeworpen vraag wordt door de advocaat-generaal aldus beantwoord dat met toezending over de post kan worden volstaan.

Artikel 586 lid 1 Sv verwoordt als uitgangspunt dat de wet bepaalt wanneer de kennisgeving van gerechtelijke mededelingen dient te geschieden door betekening. Artikel 14h lid 3 Sr schrijft betekening aan de veroordeelde voor van de vordering van het Openbaar Ministerie tot tenuitvoerlegging van een voorwaardelijk opgelegde straf, waarbij de oproeping van de veroordeelde tot bijwoning van het onderzoek gelijktijdig met de betekening geschiedt. Ingevolge artikel 22h Sr is artikel 14h lid 3 Sr van overeenkomstige toepassing verklaard op de bezwaarschriftprocedure als bedoeld in artikel 22g lid 3 Sr.

Van een gelijktijdige oproeping als voorzien in artikel 14h lid 3 Sr voor de daar bedoelde procedure kan na indiening van een bezwaarschrift tegen de aan de veroordeelde op de voet van artikel 22g lid 2 Sr betekende kennisgeving geen sprake zijn. In zoverre leent het bepaalde in artikel 14h lid 3 Sr zich niet voor overeenkomstige toepassing.

Met het voorschrift van betekening van de vordering als bedoeld in artikel 14h Sr is beoogd zo veel mogelijk te waarborgen dat de veroordeelde ervan op de hoogte is welke rechtsgevolgen

het Openbaar Ministerie verbindt aan, kort gezegd, de niet-naleving van door de rechter opgelegde voorwaarden. Eenzelfde doel is gediend met betekening van de in artikel 22g Sr bedoelde kennisgeving dat vervangende hechtenis wordt toegepast wegens, kort gezegd, een niet (naar behoren) verrichte taakstraf. Voor de oproeping voor de behandeling van het door de veroordeelde zelf ingediende bezwaarschrift geldt zodanige te verzekeren waarborg niet; de veroordeelde is immers al op de hoogte van de rechtsgevolgen.

Gelet op het vorenstaande en mede in aanmerking genomen de in 4.2 weergegeven wetsgeschiedenis, bestaat onvoldoende grond voor de opvatting dat de in artikel 22h Sr bepaalde overeenkomstige toepassing van artikel 14h lid 3 Sr ertoe strekt dat op straffe van nietigheid de afzonderlijke oproeping voor de behandeling van het bezwaarschrift als bedoeld in artikel 22g lid 3 Sr steeds aan de veroordeelde dient te worden betekend.

Het voorgaande betekent dat in de regel met toezending over de post van de oproeping kan worden volstaan.

Opmerking verdient dat de rechter die het bezwaarschrift behandelt, zal behoren na te gaan of de veroordeelde behoorlijk is opgeroepen en, zo dit niet het geval is, een nieuwe oproeping door toezending over de post moeten gelasten of op andere wijze – bijvoorbeeld door betekening van de oproeping – bewerkstelligen dat de veroordeelde met de datum van de behandeling bekend kan zijn en gebruik kan maken van zijn recht om bij de behandeling van het bezwaarschrift aanwezig te zijn.

De politierechter heeft geoordeeld dat op straffe van nietigheid de oproeping dient te worden betekend. Dat oordeel getuigt blijkens het vorenstaande van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel is terecht voorgesteld.

Aantekening verdient nog het volgende. Zoals de advocaat-generaal in voetnoot 1 van zijn vordering heeft opgemerkt, speelt dezelfde rechtsvraag als in 3.1 opgeworpen ook bij de behandeling van een op de voet van artikel 22f lid 3 Sr ingediend bezwaarschrift, waarop artikel 22h Sr artikel 14h lid 3 Sr eveneens van overeenkomstige toepassing verklaart. Hetzelfde is het geval met de equivalenten van beide bezwaarschriftenprocedures in het jeugd- en jongvolwassenenstrafrecht als vervat in artikel 770 lid 5 Sr en artikel 77p lid 3 Sr, waarbij artikel 77ee lid 1 Sr onder meer artikel 14h lid 3 Sr van overeenkomstige toepassing verklaart. De in r.o. 5.3.2 weergegeven beslissing geldt ook in deze gevallen.

De Hoge Raad vernietigt in het belang van de wet de bestreden beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:118

Zaaknummer: 17/01829

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 14h Sr, 22g Sr, 22f Sr, 77o Sr en 77p Sr

RECHTSPRAAK

Is er sprake van opzettelijke wederrechtelijke toe-eigening als bedoeld in artikel 321 Sr?

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Het middel klaagt dat de in zaak A (met parketnummer 13-654168-15) onder 2 bewezenverklarde opzettelijke wederrechtelijke toe-eigening niet uit de bewijsmiddelen kan volgen.

Het hof heeft blijkens de bewijsvoering vastgesteld dat op het politiebureau de in de bewezenverklaring omschreven goederen – een kaart en passen op naam van een ander dan verdachte gesteld – zijn aangetroffen tussen de bezittingen van de verdachte en dat hij deze (gevonden) goederen niet eigener beweging heeft afgeleverd bij bijvoorbeeld ‘gevonden voorwerpen’ (waarmee kennelijk is bedoeld de desbetreffende afdeling van de gemeente) of een politiebureau, terwijl hij de goederen al langere tijd in zijn bezit had. Voorts heeft het hof geoordeeld dat niet aannemelijk is geworden dat de verdachte de intentie had die goederen terug te geven aan de rechtmatige eigenaren. Uit deze omstandigheden heeft het hof kunnen afleiden dat de verdachte zich de goederen opzettelijk wederrechtelijk heeft toegeëigend in de zin van artikel 321 Sr.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:121

Zaaknummer: 16/03544

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 321 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht ten aanzien van voorwaardelijk opzet bij het schieten op een auto waarin personen zich bevinden en herstel van een kennelijke vergissing van het hof ter zake van herroeping v.i.

Advocaat-generaal B.F. Keulen heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissing op de vordering tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling alsmede wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindering van de opgelegde gevangenisstraf naar de gebruikelijke maatstaf, terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch opdat de zaak wat betreft de beslissing op de vordering tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring niet naar de eis der wet met redenen is omkleed, aangezien uit de gebezigde bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat de verdachte opzet had op de dood van [slachtoffer 2], [slachtoffer 3] en [slachtoffer 4].

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Voorwaardelijk opzet op een bepaald gevolg – zoals hier de dood – is aanwezig indien de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat dat gevolg zal intreden. De beantwoording van de vraag of de gedraging de aanmerkelijke kans op een bepaald gevolg in het leven roept, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval, waarbij betekenis toekomt aan de aard van de gedraging en de omstandigheden waaronder deze is verricht. Het moet gaan om een kans die naar algemene ervaringsregels aanmerkelijk is te achten. Wat betreft de vraag of sprake is van bewuste aanvaarding van zo een kans heeft te gelden dat uit de enkele omstandigheid dat de verdachte wetenschap heeft van de aanmerkelijke kans dat het gevolg zal intreden, niet zonder meer kan volgen dat hij de aanmerkelijke kans op het gevolg ook bewust heeft aanvaard, omdat ook sprake kan zijn van bewuste schuld. Bepaalde gedragingen kunnen echter naar hun uiterlijke verschijningsvorm worden aangemerkt als zozeer gericht op een bepaald gevolg dat het – behoudens contra-indicaties – niet anders kan zijn dan dat de verdachte de aanmerkelijke kans op het desbetreffende gevolg bewust heeft aanvaard (vgl. HR 25 maart 2003, ECLI:NL:HR:2003:AE9049, NJ 2003/552).

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte voorwaardelijk opzet heeft gehad om [slachtoffer 1], [slachtoffer 2], [slachtoffer 3] en [slachtoffer 4] te doden, aangezien het schieten op een auto ‘terwijl daar personen in zitten of zich in de directe nabijheid van de auto bevinden, (...) naar de uiterlijke verschijningsvorm zodanig [is] gericht op het doden van die personen dat de verdachte minst genomen de aanmerkelijke kans op het intreden van de dood van deze personen bewust heeft aanvaard’. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte met een vuurwapen heeft geschoten op een auto, waarin [slachtoffer 1], [slachtoffer 2] en [slachtoffer 3] zaten, terwijl [slachtoffer 4] zich in de directe nabijheid van die auto bevond, waarbij de verdachte de auto drie keer in (de ruit van) het linker achterportier heeft geraakt. Aan het kennelijke en niet onbegrijpelijke oordeel van het hof dat de verdachte door op die manier te schieten bewust de aanmerkelijke kans op de dood aanvaardde van ieder van de in de bewezenverklaring genoemde vier personen in of in de directe nabijheid van de auto, doet de omstandigheid dat de auto slechts door drie kogels is geraakt niet af, mede in aanmerking genomen dat het telkens gaat om een poging een van deze personen van het leven te beroven.

Het middel faalt.

Het middel richt zich tegen de beslissing van het hof op de vordering tot herroeping van de voorwaardelijke invrijheidsstelling en klaagt over de overweging van het hof dat de verdachte zich binnen drie maanden nadat hij voorwaardelijk in vrijheid was gesteld aan de bewezenverklaarde feiten schuldig heeft gemaakt.

Gelet op deze vaststellingen en in aanmerking genomen dat de verdachte de bewezenverklaarde feiten blijkens de bewezenverklaring heeft gepleegd op 3 november 2014, moet worden aangenomen dat het hof in voornoemde overwegingen ten gevolge van een kennelijke vergissing heeft overwogen dat de verdachte zich binnen drie maanden in plaats van binnen één jaar en drie maanden nadat hij voorwaardelijk in vrijheid was gesteld aan de bewezenverklaarde feiten schuldig heeft gemaakt. De Hoge Raad leest de bestreden uitspraak met herstel van deze misslag.

Door deze verbeterde lezing komt aan het middel de feitelijke grondslag te ontvallen, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad in deze zaak waarin de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt, uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na

het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van tien jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze negen jaren en acht maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:117

Zaaknummer: 17/00056

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: A.A. Franken

Wetsartikelen: 359 Sv en 15 Sr

RECHTSPRAAK

Is er sprake van de strafverzwarende omstandigheid van artikel 304 aanhef en sub 1 Sr en kan het hof ter zake achttien jaren gevangenisstraf opleggen?

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte toepassing heeft gegeven aan de strafverzwarende omstandigheid van artikel 304 aanhef en onder 1° Sr dat de bewezenverklaarde feiten zijn begaan tegen een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin.

Blijkens de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis is met de toevoeging van ‘een kind over wie hij het gezag uitoefent’ en ‘een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’ het toepassingsbereik van artikel 304 aanhef en onder 1° Sr uitgebreid tot gevallen van kindermishandeling in huiselijk verband zonder dat sprake is van een familierechtelijke betrekking tussen de schuldige en het kind. Hierbij is aansluiting gezocht bij de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind, die in artikel 1:247 lid 2 BW worden verbonden aan de uitoefening van ouderlijk gezag over minderjarigen, alsmede bij de van overeenkomstige toepassingverklaring van dit voorschrift in artikel 1:248 BW in relatie tot onder meer degene die een minderjarige verzorgt en opvoedt zonder dat hem gezag over die minderjarige toekomt. Gelet daarop kan onder ‘een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’ niet een meerderjarig kind worden verstaan. In aanmerking genomen dat uit de vaststellingen van het hof volgt dat de leeftijd van het slachtoffer ten tijde van de bewezenverklaarde feiten twintig jaar bedroeg, geeft het oordeel van het hof dat de verdachte de bewezenverklaarde mishandelingen telkens heeft begaan tegen ‘een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin’ als bedoeld in artikel 304 Sr blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel klaagt hierover terecht. Gelet op hetgeen hieronder bij de beoordeling van het vierde middel wordt overwogen, leidt dit verzuim evenwel niet tot cassatie.

Het middel klaagt over de begrijpelijkheid van de strafoplegging.

Het hof heeft aldus expliciet onder ogen gezien dat de kwalificatie die het aan het bewezenverklaarde heeft gegeven, anders dan de kwalificatie ‘moord’ op grond waarvan de

rechtbank een gevangenisstraf van achttien jaar had opgelegd, slechts een in tijd beperkte gevangenisstraf toelaat. Het hof heeft echter, op grond van, kort gezegd, de ernst van de bewezenverklarde feiten, geoordeeld dat die andere kwalificatie geen invloed heeft op de hoogte van de op te leggen straf, en heeft daarom eveneens een gevangenisstraf van achttien jaar opgelegd. In dat verband heeft het hof rekening gehouden met de omstandigheid dat de verdachte meermalen gedurende een langere periode grof en heftig geweld heeft uitgeoefend tegen het – in verband met haar verstandelijke beperking mede van zijn zorg afhankelijke – slachtoffer en dat deze mishandelingen de dood van het jonge en kwetsbare slachtoffer hebben veroorzaakt. Mede in aanmerking genomen dat de opgelegde gevangenisstraf korter is dan de maximale straf die het hof kon opleggen voor de bewezenverklarde feiten, ook als geen rekening wordt gehouden met de ten onrechte aangenomen strafverzwarende omstandigheid van artikel 304 aanhef en onder 1° Sr, geeft dit oordeel niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk, nu het het hof vrijstond – ook zonder toepassing te kunnen geven aan deze bepaling – bij de strafoplegging te betrekken de bijzondere verantwoordelijkheid van de verdachte jegens het slachtoffer in verband met voornoemde afhankelijkheid van de zorg van onder meer de verdachte.

Het middel kan niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:112

Zaaknummer: 16/05313

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, V. van den Brink, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 304 Sr

RECHTSPRAAK

Wegens de toezegging van de voorzitter van het hof dat geen inhoudelijke behandeling zou volgen, had geen verstek mogen worden verleend tegen de afwezige verdachte en diens raadsman.

Het middel komt op tegen de verstekverlening door het hof met de klacht dat de verdachte en haar raadsman erop mochten vertrouwen dat zij niet behoeften te verschijnen op de terechtzitting in hoger beroep van 23 november 2015.

Gelet op het vorenstaande moet worden aangenomen dat namens de voorzitter van het hof aan de raadsman van de verdachte is toegezegd dat, naar aanleiding van zijn aanhoudingsverzoek, op 23 november 2015 geen inhoudelijke behandeling van de zaak zou plaatsvinden en dat de raadsman een nieuwe oproeping zou ontvangen. Dit brengt mee dat de verdachte en haar raadsman ervan mochten uitgaan dat de zaak op 23 november 2015 niet inhoudelijk zou worden behandeld, zodat het hof bij de inhoudelijke behandeling op 23 november 2015 ten onrechte verstek heeft verleend.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:82

Zaaknummer: 16/03941

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.T. Boerlage

Advocaten: J. Biemond

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening afgewezen.

De aanvraag berust op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. In de aanvraag wordt daartoe aangevoerd dat sprake is van een persoonsverwisseling.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Op de door de advocaat-generaal in zijn conclusie vermelde gronden kan het in de aanvraag aangevoerde niet worden aangemerkt als een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. De aanvraag is dus ongegrond en moet ingevolge artikel 470 Sv worden afgewezen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:81

Zaaknummer: 16/01202

Rechters: J. de Hullu, A.J.A. van Dorst en M.J. Borgers

Advocaten: D.E. Wiersum

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Vrijheidsbeperkende maatregel van artikel 38v Sr kon niet worden opgelegd, nu bewezenverklaarde feiten vóór de inwerkingtreding van dit artikel zijn begaan.

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte een maatregel strekkende tot beperking van de vrijheid (hierna: vrijheidsbeperkende maatregel) als bedoeld in artikel 38v Sr heeft opgelegd.

Artikel 38v Sr is ingevoerd bij de Wet van 17 november 2011 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met de invoering van een rechterlijke vrijheidsbeperkende maatregel (rechterlijk gebieds- of contactverbod) (*Stb.* 2011, 546). Deze wet is in werking getreden op 1 april 2012.

Artikel 38v Sr voorziet in de mogelijkheid een vrijheidsbeperkende maatregel op te leggen. De invoering van deze bepaling houdt derhalve een wijziging in van de toepasselijke regels van sanctierecht. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het bewezenverklaarde feit dat door het hof als één misdrijf is gekwalificeerd mede vóór 1 april 2012 is begaan, heeft het hof miskend dat de genoemde bepaling buiten toepassing dient te blijven. Het middel is derhalve in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor zover daarbij is opgelegd de maatregel strekkende tot beperking van de vrijheid inhoudende dat de veroordeelde voor de duur van twee jaren op geen enkele wijze – direct of indirect – contact zal opnemen, zoeken of hebben met [betrokkene 1] (geboren op [geboortedatum] 1963), en voor zover daarbij is bevolen dat die maatregel dadelijk uitvoerbaar is en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:80

Zaaknummer: 16/01094

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: B.A.A. Postma

Wetsartikelen: 38v Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel door middel van of uit de baten van het bewezenverklaarde witwassen ontoereikend is gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel door middel van of uit de baten van het in de strafzaak bewezenverklaarde witwassen ontoereikend is gemotiveerd.

In de met deze ontnemingsprocedure verband houdende strafzaak is voor zover hier van belang bewezenverklaard dat de betrokkene zich schuldig heeft gemaakt aan witwassen van drie geldbedragen van in totaal € 67.992,13.

In de hiervoor weergegeven overwegingen is door het hof als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat dit witwassen ertoe heeft geleid dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen tot een geschat bedrag van € 67.992,13. Dit oordeel is kennelijk gebaseerd op de opvatting dat de contante opnames van onder meer de (giro)rekening Stichting Beheer Derdengelden [B] en overmakingen van die (giro)rekening naar de (bank)rekening [N] tot een bedrag van € 67.992,13, nu zij voorwerp waren van het bewezenverklaarde witwassen, reeds daardoor wederrechtelijk verkregen voordeel vormen. Die opvatting is niet juist (vgl. HR 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5217, NJ 2013/293). Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is daarom niet begrijpelijk dat de betrokkene daadwerkelijk tot een bedrag van € 67.992,13 wederrechtelijk voordeel heeft verkregen uit het bewezenverklaarde witwassen.

Het middel treft doel.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:88

Zaaknummer: 16/01991

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A. van de I Griend en M.J. Borgers

Advocaten: A.P. Stipdonk

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Levert een zware hersenschudding zwaar lichamelijk letsel op?

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 1 meer subsidiair ten laste gelegde ontoereikend is gemotiveerd nu uit de bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat sprake was van zwaar lichamelijk letsel als bedoeld in artikel 300 lid 2 Sr.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat artikel 82 Sr een opsomming bevat van de gevallen die als zwaar lichamelijk letsel moeten worden aangemerkt, maar dat die bepaling de rechter de vrijheid laat om ook buiten die gevallen het lichamelijk letsel als zwaar te beschouwen wanneer dat voldoende belangrijk is om naar normaal spraakgebruik als zodanig te worden aangeduid.

Dit brengt mee dat de beantwoording van de vraag of zeker letsel als zwaar lichamelijk letsel moet worden aangemerkt, in belangrijke mate is voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt, en dat zijn oordeel dienaangaande in cassatie slechts in beperkte mate kan worden getoetst. Zo zal de cassatierechter kunnen ingrijpen indien uit de bestreden beslissing niets blijkt omtrent de aard van het letsel, de eventuele noodzaak en aard van medisch ingrijpen en het uitzicht op (volledig) herstel (vgl. o.m. HR 16 mei 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA5802, NJ 2000/510).

In aanmerking genomen dat de gebezigde bewijsmiddelen wat betreft de in de bewezenverklaring opgenomen 'zware hersenschudding' niets naders inhouden omtrent de aard van het letsel, de eventuele noodzaak en aard van medisch ingrijpen en het uitzicht op (volledig) herstel, is het oordeel van het hof dat het slachtoffer ten gevolge van de mishandeling zwaar lichamelijk letsel heeft bekomen niet zonder meer begrijpelijk. De bewezenverklaring is dus niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 meer subsidiair ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:89

Zaaknummer: 16/01081

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 359 Sv en 300 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de afwijzing door het hof van een door de verdediging gedaan voorwaardelijk verzoek tot het horen van getuigen.

Het middel klaagt onder meer over de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane voorwaardelijke verzoek [A] als getuige te horen.

Of een verzoek tot het horen van getuigen naar behoren is onderbouwd alsook of het dient te worden toegewezen, zal de rechter in het licht van alle omstandigheden van het geval – en met inachtneming van het toepasselijke criterium – moeten beoordelen. De rechter dient, indien hij een verzoek afwijst, de feitelijke en/of juridische gronden waarop die afwijzing berust, in het proces-verbaal van de terechtzitting dan wel de uitspraak op te nemen. Die rechterlijke motiveringsplicht steunt mede op artikel 6 EVRM (vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1015, *NJ* 2017/440).

Omtrent deze motiveringsverplichting zijn wegens de vele, uiteenlopende situaties die zich kunnen voordoen, geen nadere algemene regels te geven. De mate waarin een afwijzing van een verzoek tot horen van getuigen dient te worden gemotiveerd, wordt mede bepaald door de aard van het onderwerp waarover de getuige zou kunnen verklaren alsmede de aard en de indringendheid van de door de verdediging aangevoerde argumenten om hem te horen, terwijl tevens betekenis toekomt aan het procesverloop, waaronder ook het stadium waarin het verzoek is gedaan. In cassatie gaat het bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het horen van getuigen in de kern om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen (vgl. HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1496, *NJ* 2014/441).

Met betrekking tot verzoeken tot het horen van deskundigen gelden dezelfde uitgangspunten.

Het hof heeft het verzoek tot het horen van [A] als – naar de Hoge Raad begrijpt – deskundige afgewezen op de grond dat het hof '[g]elet op de onderbouwing van de verzoeken (...) het horen (...) niet noodzakelijk [acht], terwijl ook overigens die noodzaak naar aanleiding van het

onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep niet aannemelijk is geworden'. Deze beslissing is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd, in aanmerking genomen dat het verzoek

- pas in hoger beroep bij pleidooi en slechts voorwaardelijk is gedaan,
- mede is gericht op het stellen van vragen omtrent de bestanddelen van het onderzochte materiaal en de exacte hoeveelheid aangetroffen cocaïne, terwijl de conclusie van het rapport van [A] zich beperkt tot de enkele vaststelling dat de onderzochte materialen cocaïne bevatten en het hof niet meer bewezen heeft verklaard dan dat sprake is van 'een (grote) hoeveelheid van een materiaal bevattende cocaïne',
- wat de overige vragen betreft slechts betrekking heeft op het ontbreken van een toelichting op het verrichte onderzoek, het ontbreken van een logo en precieze analysesresultaten, terwijl de toelichting op het verzoek in dit verband niet meer behelst dan dat, ook al is [A] vast gerechtelijk deskundige, niet zomaar kan worden aangenomen dat het onderzoek volgens de voorgeschreven normen is gedaan.

De enkele verwijzing in de toelichting op het verzoek naar een onderzoeksrapport van Forensicon BV maakt dit niet anders.

Het middel faalt in zoverre.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 32 maanden, waarvan twaalf maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 31 maanden, waarvan twaalf maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:72

Zaaknummer: 16/00522

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 328 Sv en 331 Sv

RECHTSPRAAK

Vrijheidsbeperkende maatregel van artikel 38v Sr kon niet worden opgelegd, nu bewezenverklaarde feiten vóór de inwerkingtreding van dit artikel zijn begaan.

Het middel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte een maatregel strekkende tot beperking van de vrijheid (hierna: vrijheidsbeperkende maatregel) als bedoeld in artikel 38v Sr heeft opgelegd.

Artikel 38v Sr is ingevoerd bij de Wet van 17 november 2011 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met de invoering van een rechterlijke vrijheidsbeperkende maatregel (rechterlijk gebieds- of contactverbod) (*Stb.* 2011, 546). Deze wet is in werking getreden op 1 april 2012.

Artikel 38v Sr voorziet in de mogelijkheid een vrijheidsbeperkende maatregel op te leggen. De invoering van deze bepaling houdt derhalve een wijziging in van de toepasselijke regels van sanctierecht. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het bewezenverklaarde feit dat door het hof als één misdrijf is gekwalificeerd mede vóór 1 april 2012 is begaan, heeft het hof miskend dat de genoemde bepaling buiten toepassing dient te blijven. Het middel is derhalve in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor zover daarbij is opgelegd de maatregel strekkende tot beperking van de vrijheid inhoudende dat de veroordeelde voor de duur van twee jaren op geen enkele wijze – direct of indirect – contact zal opnemen, zoeken of hebben met [betrokkene 1] (geboren op [geboortedatum] 1963), en voor zover daarbij is bevolen dat die maatregel dadelijk uitvoerbaar is en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:79

Zaaknummer: 16/01093

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: B.A.A. Postma

Wetsartikelen: 38v Sr

RECHTSPRAAK

Medeplegen zonder nadere motivering niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde ten aanzien van het handelen 'tezamen en in vereniging met anderen' (hierna: het medeplegen) niet uit de gebezigde bewijsmiddelen kan worden afgeleid.

In de arresten HR 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474, NJ 2015/390, HR 24 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:718, NJ 2015/395 en HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1316, NJ 2016/411 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht is. Een en ander brengt mee dat indien het ten laste gelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

Zonder nadere motivering, die ontbreekt, kan uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen – die onder meer inhouden dat de verdachte op verzoek van een medeverdachte op de uitkijk heeft gestaan en dat hij de medeverdachten heeft gewaarschuwd toen er een lamp aanging – niet worden afgeleid dat de verdachte een zodanige bijdrage heeft geleverd aan de poging tot

inbraak dat van bewuste en nauwe samenwerking tussen de verdachte en de medeverdachten kan worden gesproken. De bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde is derhalve niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak wat betreft het onder 2 ten laste gelegde op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:83

Zaaknummer: 16/01258

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 47 Sr en 359 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de schending van de redelijke termijn.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat in de onderhavige zaak geen sprake is van schending van de redelijke termijn in eerste aanleg.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 tot en met 9 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen. In de omstandigheid dat de rechtbank eerst uitspraak heeft gedaan nadat meer dan vier jaren zijn verstreken na aanvang van de redelijke termijn, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf van 24 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren, te verminderen met drie maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 21 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:85

Zaaknummer: 16/01623

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: B.W.J. Krämer

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uit de baten van het bewezenverklaarde gewoontewitwassen ontoereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de schatting van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel door middel van of uit de baten van het bewezenverklaarde gewoontewitwassen ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof is bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitgegaan van een berekeningswijze die pleegt te worden aangeduid als eenvoudige kasopstelling. Deze berekeningswijze komt niet alleen in aanmerking bij toepassing van het derde lid van artikel 36e Sr, maar kan ook worden gehanteerd bij toepassing van het tweede lid van artikel 36e Sr, indien het aan de hand van die berekening vastgestelde bedrag in voldoende mate kan worden gerelateerd aan het feit of de feiten waarvoor de betrokkene is veroordeeld dan wel aan andere strafbare feiten als bedoeld in artikel 36e lid 2 Sr of, voor zover deze zijn begaan voor 1 juli 2011, soortgelijke feiten en/of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud) Sr (vgl. HR 14 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:414, NJ 2017/151).

Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat de uitkomst van de gebezigde kasopstelling het door de betrokkene daadwerkelijk wederrechtelijk verkregen voordeel representeert. Dat oordeel is evenwel zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk.

Immers, indien het hof toepassing heeft willen geven aan artikel 36e lid 2 (oud) Sr, is het oordeel ontoereikend gemotiveerd, aangezien het hof in het midden heeft gelaten of het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel is geschat, is gerelateerd aan (uitsluitend) het bewezenverklaarde witwassen dan wel (mede) aan soortgelijke feiten en/of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud) Sr.

Indien het hof heeft beoogd toepassing te geven aan artikel 36e lid 3 (oud) Sr, is het oordeel eveneens ontoereikend gemotiveerd. Uit de overwegingen van het hof blijkt immers niet dat

aan de in die bepaling gestelde toepassingsvoorwaarden is voldaan.

Voor zover het hof tot uitdrukking zou hebben willen brengen dat het bedrag van € 177.015,36, zijnde het bedrag dat de betrokkene in de periode van 1 januari 2007 tot en met 26 juni 2012 meer heeft uitgegeven dan zijn legale inkomsten in de desbetreffende periode hebben bedragen, is verkregen door middel van of uit de baten van het bewezenverklaarde witwassen, zou dat oordeel kennelijk zijn gebaseerd op de opvatting dat genoemd bedrag, nu dit voorwerp van witwassen was, reeds daardoor wederrechtelijk verkregen voordeel vormde. Die opvatting is echter niet juist (vgl. HR 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5217, *NJ* 2013/293).

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, militaire kamer, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:66

Zaaknummer: 16/03015

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.T. Boerlage

Advocaten: F.P. Slewe

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

359a-verweer strekkende tot strafvermindering wegens ontbreken van een consult met voorkeursadvocaat voorafgaande aan het politieverhoor is terecht door het hof verworpen.

Het middel komt op tegen de verwerping van een tot strafvermindering strekkend verweer, inhoudende dat 'de verdachte voorafgaand aan zijn verhoor bij de politie ten onrechte geen consult heeft gehad met zijn voorkeursadvocaat'.

Blijkens de overwegingen van het hof, hield het in het middel bedoelde verweer in dat sprake is van een vormverzuim als bedoeld in artikel 359a Sv en dat zulks tot strafvermindering dient te leiden. Reeds omdat uit niets blijkt dat bij de behandeling van de zaak door of namens de verdachte iets is aangevoerd over het belang van het geschonden voorschrift, de ernst van het verzuim en het daardoor veroorzaakte nadeel, had het hof het verweer slechts kunnen verwerpen.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:78

Zaaknummer: 16/00262

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: E. Tamas

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Openbaar Ministerie ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in de vervolging omdat verdachte vanwege het ten laste gelegde feit reeds een dwangsom heeft verbeurd.

Het middel klaagt dat het hof het Openbaar Ministerie ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, niet-ontvankelijk heeft verklaard in de vervolging omdat de verdachte vanwege het ten laste gelegde feit reeds een dwangsom heeft verbeurd.

Het hof heeft terecht geoordeeld dat artikel 68 Sr op het onderhavige geval niet van toepassing is, omdat niet sprake is van – kort gezegd – meerdere onherroepelijke beslissingen van de strafrechter. Het oordeel van het hof dat de vervolging ter zake van het ten laste gelegde feit in strijd is met het aan artikel 68 Sr ten grondslag liggende *ne bis in idem*-beginsel en dat het Openbaar Ministerie dientengevolge niet-ontvankelijk moet worden verklaard in de vervolging, is echter onjuist. De omstandigheid dat een gedraging die, na een vanwege een eerdere overtreding van de Wet Personenvervoer 2000 opgelegde last onder dwangsom, het verbeuren van die dwangsom ten gevolge heeft, tevens aanleiding is voor strafvervolging, brengt niet met zich dat sprake is van de uitzonderlijke situatie zoals bedoeld in het arrest van de Hoge Raad van 3 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:434, NJ 2015/256, waarin twee procedures over een identieke verweten gedraging hun directe oorsprong vonden in hetzelfde feit met sterk gelijkende gevolgen.

Het middel slaagt.

Opmerking verdient nog dat in een geval als het onderhavige niets eraan in de weg staat dat de strafrechter – wanneer hij daartoe aanleiding ziet – het mede naar aanleiding van het bewezenverklarde feit verbeuren van een dwangsom als relevante omstandigheid bij de strafoplegging betreft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, Economische Kamer, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-12-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:3122

Zaaknummer: 17/01743

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Advocaten: R. Hörchner

Wetsartikelen: 68 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht aangaande het gebruik van de constructie van het schakelbewijs.

Het middel komt op tegen de motivering van de bewezenverklaring van het in de zaak met parketnummer 15-716008-13 onder 7 en 9 en het in de zaak met parketnummer 15-706175-13 onder 3 ten laste gelegde, in het bijzonder tegen het gebruik van de constructie van het 'schakelbewijs'.

Het hof heeft in zijn oordeel dat de verdachte de onder 2.2.1 vermelde feiten heeft begaan de vaststelling betrokken dat de in de zaken 2, 17, 18 en 19 aangetroffen werktuigsporen zeer waarschijnlijk zijn veroorzaakt met een en hetzelfde werktuig. Het hof heeft daarnaast in relatie tot al die feiten als redengevende feiten en omstandigheden betrokken dat (i) de feiten betreffende de zaken 2, 15, 17, 18 en 19 in Doetinchem zijn begaan, (ii) de feiten betreffende de zaken 2, 15, 18 en 19 in dezelfde nacht zijn begaan, terwijl het feit in zaak 17 in diezelfde nacht of kort tevoren is begaan, (iii) in zaak 15 een schoenspoor is aangetroffen dat is te herleiden naar de schoen die de verdachte bij zijn aanhouding droeg, (iv) de verdachte blijkens de eigen waarneming van het hof past bij het signalement dat ten aanzien van het feit in zaak 18 van de dader is gegeven, (v) bij de verdachte op 2 juli 2013 een rijbewijs is aangetroffen dat is weggenomen bij de inbraak in zaak 2, terwijl de verdachte datzelfde rijbewijs bij een controle op 28 juni 2013 heeft gebruikt om zich te legitimeren, en (vi) de verdachte een auto tot zijn beschikking had waarin voorwerpen zijn aangetroffen die zijn weggenomen bij de inbraak in zaak 2.

Met de door het hof gebezigde term schakelbewijs pleegt te worden aangeduid een bewijsvoering waarbij voor de bewezenverklaring van een feit mede redengevend wordt geacht de – uit één of meer bewijsmiddelen blijkende – omstandigheid dat de verdachte bij één of meer andere strafbare feiten betrokken was. Daarbij is ten minste vereist dat de wijze waarop de onderscheidene feiten zijn begaan op essentiële punten overeenkomt. Geen steun in het recht vindt echter de opvatting dat voor een dergelijke bewijsvoering moet worden vastgesteld dat tot de bewezenverklaring van in elk geval één van de feiten kan worden gekomen zonder dat daarvoor mede bewijsmiddelen worden gebezigd die betrekking hebben op een ander feit. Voor zover het middel op die opvatting berust, faalt het.

Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Het oordeel van het hof dat, kort gezegd, de verdachte de onder 2.2.1 vermelde feiten heeft begaan, is – gelet op de onder 2.3 genoemde, door het hof in zijn oordeel betrokken feiten en omstandigheden en in aanmerking genomen hetgeen onder 2.4 is overwogen – toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vier jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en elf maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-12-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:3118

Zaaknummer: 16/00052

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: B.P. de Boer en R. van Leusden

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer(exces).

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer en noodweerexces.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte, toen [slachtoffer] hem bij de kraag beetpakte, [slachtoffer] een stomp in het gezicht heeft gegeven. Het hof heeft – niet onbegrijpelijk gelet op de aard en ernst van het door de stomp veroorzaakte letsel – voorts vastgesteld dat dit een zeer harde stomp is geweest. Het op die vaststellingen gebaseerde in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat het aldus stompen door de verdachte als verdedigingsmiddel in onredelijke verhouding stond tot de ernst van de aanranding, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het hof heeft voorts het beroep op noodweerexces verworpen op de grond dat niet aannemelijk is geworden dat het handelen van de verdachte het onmiddellijk gevolg is geweest van een hevige gemoedsbeweging veroorzaakt door de daaraan voorafgaande wederrechtelijke aanranding. Dat oordeel is feitelijk en niet onbegrijpelijk, onder meer omdat het hof kennelijk van belang heeft geacht dat de verdachte heeft verklaard uit een reflex te hebben geslagen.

De klacht faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-12-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:3120

Zaaknummer: 16/00272

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.T. Boerlage

Advocaten: B. Kizilocak

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht over de afwijzing door het hof van een door de verdediging gedaan voorwaardelijk getuigenverzoek.

Het middel klaagt onder meer over de afwijzing door het hof van het door de verdediging gedane voorwaardelijke verzoek een aantal personen als getuige te horen.

Het bestreden arrest houdt als beslissing van het hof op het door de verdediging gedane verzoek het volgende in:

‘Met betrekking tot het verzoek van de raadvrouw tot het (doen) horen van getuigen, indien het hof tot een bewezenverklaring mocht komen, overweegt het hof het volgende. Het hof acht zich – onder verwijzing naar de jurisprudentie van de Hoge Raad op dit punt – gelet op het verhandelde ter terechtzitting voldoende ingelicht en is de noodzakelijkheid van het gevraagde (doen) horen van getuigen niet gebleken. Derhalve wijst het hof het verzoek af.’

In zijn arrest van 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1015, heeft de Hoge Raad onder meer het volgende overwogen:

‘3.8.1. Of een verzoek tot het horen van getuigen naar behoren is onderbouwd alsook of het dient te worden toegewezen, zal de rechter in het licht van alle omstandigheden van het geval – en met inachtneming van het toepasselijke criterium – moeten beoordelen. De rechter dient, indien hij een verzoek afwijst, de feitelijke en/of juridische gronden waarop die afwijzing berust, in het proces-verbaal van de terechtzitting dan wel de uitspraak op te nemen. Die rechterlijke motiveringsplicht steunt mede op art. 6 EVRM.

3.8.2. In cassatie gaat het bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het horen van getuigen in de kern om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen.’

De afwijzing door het hof van het verzoek tot het horen van de door de verdediging genoemde personen als getuige is, mede gelet op hetgeen aan dat verzoek ten grondslag is gelegd en in het licht van hetgeen door de raadvrouw is aangevoerd omtrent de door die personen

afgelegde verklaringen, zonder nadere, doch ontbrekende motivering niet begrijpelijk. Met de enkele overweging dat het hof 'zich – onder verwijzing naar de jurisprudentie van de Hoge Raad op dit punt – gelet op het verhandelde ter terechtzitting voldoende ingelicht acht', heeft het immers ongenoegzaam tot uitdrukking gebracht op welke feitelijke en/of juridische gronden de afwijzing berust.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-12-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:3123

Zaaknummer: 15/04434

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M.T. Boerlage

Advocaten: C.E.J.E. Kouijzer

Wetsartikelen: 328 Sv en 331 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de verwerping door het hof van een zogenoemd fiscaal pleitbaar standpunt.

Het middel klaagt onder meer over de verwerping door het hof van een zogenoemd fiscaal pleitbaar standpunt.

In zijn onder 2.2.2 weergegeven oordeel dat het in de gegeven, door het hof opgesomde, omstandigheden bijkans evident was dat medio 2004 sprake was van een belangrijke wijziging van het uiteindelijke belang in de verdachte rechtspersoon, ligt als het oordeel van het hof besloten dat de verdachte rechtspersoon ten tijde van het doen van de aangiften vennootschapsbelasting over de aangiftetijdvakken 2004 en 2005 – naar objectieve maatstaven gemeten – niet redelijkerwijs kon en mocht menen dat diens uitleg van het bepaalde in artikel 20a lid 1 (oud) Wet Vpb en daarmee de door hem gedane aangiften juist waren. Dat oordeel geeft, gelet op hetgeen onder 2.4 is weergegeven, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Hetzelfde geldt voor het daarop gebaseerde oordeel van het hof dat te dezen geen sprake is van een zogenoemd fiscaal pleitbaar standpunt.

De klacht faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-12-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:3056

Zaaknummer: 16/03111

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: R.W.J. Kerckhoffs

Wetsartikelen: 69 AWR en 20a Wet Vpb